

Statistiske oplysninger vedrørende freds- og ærekrænkelser

Til brug for Straffelovrådet er der udarbejdet opgørelser over antallet af anmeldelser, antallet og arten af strafferetlige afgørelser, bødestørrelser samt straf længder for de ubetingede domme for de former for freds- og ærekrænkelser, der fremgår af nedenstående liste. Opgørelserne vedrørende anmeldelser er baseret på data fra Danmarks Statistik, mens de resterende opgørelser er baseret på data fra Kriminalregistret. Alene sager, der er afgjort i Danmark, er inkluderet. Den undersøgte periode omfatter årene fra 2011 til 2015.

Følgende af straffelovens paragraffer og gerningsindhold indgår i statistikken:

- § 263, stk. 1, nr. 1: Brud på brevhemmeligheden.
- § 263, stk. 1, nr. 2: Adgang til andres gemmer.
- § 263, stk. 1, nr. 3: Aflytning og optagelse.
- § 263, stk. 2: Adgang til informationssystemer.
- § 263, stk. 3: Brud på stk. 1 eller 2 under særligt skærpende omstændigheder.
- § 263 a: Adgangsmidler til ikke-kommercielle informationssystemer.
- § 264, stk. 1: Husfredskrænkelse.
- § 264, stk. 2: Husfredskrænkelse under særligt skærpende omstændigheder.
- § 264 a: Fotografering af personer på ikke frit tilgængeligt sted.
- § 264 c: Udnyttelse af oplysninger, som er fremkommet ved en overtrædelse af §§ 263-264 a.
- § 264 d: Videregivelse af meddelelser og billeder om private forhold.
- § 266 c: Forfølgelse ved gentagne beskyldninger.
- § 267: Ærekrænkelser.
- § 268: Bagvaskelse.
- § 274, stk. 1: Ærekrænkelser mod afdøde.
- § 301 a: Adgangsmidler til kommercielle informationssystemer.

Da der hverken har været anmeldelser eller afgørelser for § 274, stk. 1 i den pågældende periode, vil den ikke fremgå af tabellerne.

Anmeldelser

I forhold til det samlede antal registrerede straffelovsovertrædelser er der ganske få anmeldelser vedrørende de angivne former for freds- og ærekrænkelser. Det drejer sig om gennemsnitligt cirka 1.000 anmeldelser årligt fra 2011 til 2015, hvilket udgør 0,3 pct. af samtlige anmeldte straffelovsovertrædelser i perioden.

Af tabel 1 ses det årlige antal anmeldelser. Hvad angår brud på brevhemmeligheden (§ 263, stk. 1, nr. 1), ses en bemærkelsesværdig stigning i henholdsvis 2013 og 2015. Dette kan skyldes enkeltpersoner, der eksempelvis gentagne gange har overtrådt denne bestemmelse. Der ses da heller ikke en tilsvarende stor vækst i antallet af afgørelser, jf. senere. Også anmeldelser vedrørende § 263, stk. 2, viser store årlige udsving.

Det fremgår også af tabellen, at § 264, stk. 1 (husfredskrænkelser), udgør en stor andel af det samlede antal anmeldelser af freds- og ærekrænkelser.

Tabel 1. Anmeldelser af freds- og ærekrænkelser for år 2011-2015.

	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
§ 263, stk. 1, nr. 1	13	20	221	37	225	516
§ 263, stk. 1, nr. 2	1	9	5	14	13	42
§ 263, stk. 1, nr. 3	5	5	9	3	3	25
§ 263, stk. 2	43	43	105	187	154	532
§ 263, stk. 3	2	3		11	5	21
§ 263 a		5	7	61	19	92
§ 264, stk.1	678	663	820	742	671	3.574
§ 264, stk. 2		1				1
§ 264 a	12	32	21	22	22	109
§ 264 c		2				2
§ 264 d	44	42	64	71	107	328
§ 266 c	1		1			2
§ 267	24	18	16	28	19	105
§ 268	1	3		2	3	9
§ 301 a		7	1	2	1	11
I alt	824	853	1.270	1.180	1.242	5.369

Strafferetlige afgørelser

Opgørelserne vedrørende strafferetlige afgørelser omfatter alene de sager, hvor den pågældende bestemmelse om freds- og ærekrænkelser – i tilfælde af et sagskompleks – indgår som hovedsigtelser. Fra 2011-2015 er der i alt 2.443 fældende afgørelser, hvor de nævnte paragraffer vedrørende freds- og ærekrænkelser optræder som hovedforhold. Der har i perioden ikke været afgørelser for følgende paragraffer, der derfor ikke indgår i tabellerne 2-6:

- § 264, stk. 2: Husfredskrænkelser under særligt skærpene omstændigheder.
- § 264 c: Udnyttelse af oplysninger, som er fremkommet ved en overtrædelse af §§ 263-264 a
- § 266 c: Forfølgelse ved gentagne beskyldninger.
- § 301 a: Adgangsmidler til kommercielle informationssystemer.

Straffens art

Tabel 2 og 3 viser antallet af fældende strafferetlige afgørelser fordelt efter straffens art: ubetinget dom, betinget dom, bøde, tiltalefrafald og foranstaltning.

Det fremgår af tabellerne, at størsteparten af afgørelserne vedrører straffelovens § 264, stk. 1, samt at disse typisk er bødef afgørelser. Generelt udgør bøder en meget stor andel (81 pct.) af det samlede antal afgørelser for freds- og ærekrænkelser.

Af tabel 2 ses, at der ikke har været afgørelser vedrørende straffelovens § 268 (bagvaskelse) i perioden 2011-2013. Tabel 3 viser, at der i årene fra 2013 til 2015 ikke har været afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 263 a vedrørende adgangsmidler til ikke-kommercielle informationssystemer.

Tabel 2. Afgørelser for freds- og ærekrænkelser for år 2011-2013

	2011					2012					2013				
	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning
§ 263, stk. 1, nr. 1			2				1	2				1	4		
§ 263, stk. 1, nr. 2			1					1							
§ 263, stk. 1, nr. 3			1				2	1							
§ 263, stk. 2		6	5				5	3	2		1	6	2	3	
§ 263, stk. 3												1			
§ 263 a							1								
§ 264, stk. 1	27	39	400	14	4	21	19	324	18	2	20	25	454	29	5
§ 264 a								8	1				3		
§ 264 d	1	7	8	1		1	7	8			2	3	12		
§ 267		1	2				1	2					3		
§ 268															
I alt	28	53	419	15	4	22	36	349	21	2	23	36	478	32	5

Tabel 3. Afgørelser for freds- og ærekrænkelser for år 2014-2015.

	2014					2015				
	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning
§ 263, stk. 1, nr. 1	1	1	3	1				3		
§ 263, stk. 1, nr. 2						2		2		
§ 263, stk. 1, nr. 3								1		
§ 263, stk. 2	1	7	8	1		2	19	11	1	1
§ 263, stk. 3	1	1					1			
§ 263 a										
§ 264, stk. 1	23	15	345	14	2	23	20	325	16	1
§ 264 a		1	3				1	5		
§ 264 d	3	12	15	1		1	8	16		
§ 267							1			
§ 268			1							
I alt	29	37	375	17	2	28	50	363	17	2

I 69 pct. af de i alt 2.443 fældende afgørelser er der tale om solosager. Det vil sige, at der ikke forekommer biforhold i sagen. For de resterende 31 pct. af sagerne, hvor der er tale om et sagskompleks med flere fældende afgørelser i samme sag, er der i gennemsnit fire sager i sagskomplekset.

Tabel 4 viser antallet af ubetingede domme, betingede domme, bøder, tiltalefrafald og foranstaltningsdomme for henholdsvis solosager og sagskomplekser, hvor de nævnte paragraffer vedrørende freds- og ærekrænkelser indgår som hovedforhold. Tabellen omfatter perioden fra 2011 til 2015. Det ses, at solosagerne næsten udelukkende afgøres med bøde (90 pct. af sagerne). Sagskomplekserne afgøres også ofte med bøde (61 pct.), men det er også relativ stor andel, der fører til en ubetinget dom (15 pct.) eller en betinget dom (18 pct.). Til sammenligning er det 1 pct. og 4 pct. af solosagerne, der afgøres med henholdsvis en ubetinget eller en betinget dom.

Tabel 4. Afgørelser for freds- og ærekrænkelser for henholdsvis solosager og sagskomplekser, 2011-2015.

	Solosager					Sagskomplekser				
	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning	Ubet.	Bet.	Bøde	Tiltalefrafald	Foranstaltning
§ 263, stk. 1, nr. 1		1	11	1		1	2	3		
§ 263, stk. 1, nr. 2	2*		3					1		
§ 263, stk. 1, nr. 3		2	3							
§ 263, stk. 2	1	26	25	5		3	17	4	2	1
§ 263, stk. 3		1				1	2			
§ 263 a		1								
§ 264, stk. 1	12	16	1418	64		102	102	430	27	14
§ 264 a			12	1			2	7		
§ 264 d	1	25	47	2		7	12	12		
§ 267		2	7				1			
§ 268			1							
I alt	16	74	1527	73	0	114	138	457	29	15

*I begge sager anføres, at forskyldt straf bortfalder, hvorfor § 263, stk. 1, nr. 2, ikke indgår i tabel 5 i næste afsnit, der omhandler den gennemsnitlige strafflængde.

Straffens længde

Tabel 5 viser den gennemsnitlige strafflængde (målt i dage) i ubetingede domme. Det bemærkes, at der, jf. tabel 4, er relativt få ubetingede domme – i årene 2011-2015 er der i alt 16 ubetingede domme i solosagerne og 114 i sagskomplekserne – hvorfor den gennemsnitlige strafflængde kan variere betydeligt fra år til år. Det skal yderligere bemærkes, at der i 7 af solosagerne og 8 af sagskomplekserne ikke er angivet en strafflængde på den ubetingede dom. I 9 sager er der i medfør af straffelovens § 89 ikke idømt en tillægsstraf, i 2 sager er forskyldt straf bortfaldet, mens der for de resterende 4 sager ikke er angivet en forklaring.

Af tabel 5 ses, at strafflængden generelt er lavere i solosagerne. Samlet set er strafflængden i solosagerne i gennemsnit 28 dage, mens den i sagskomplekserne er godt 100 dage. For overtrædelse af straffelovens § 263, stk. 2 (uberettiget adgang til EDB-oplysninger) ses forholdsvis lange straffe. Gennemsnittet på 180 dage blandt solosagerne i 2014 vedrører en enkelt person, mens de gennemsnitlige strafflængder på 450 dage og 720 dage i sagskomplekser i henholdsvis 2013 og 2015 vedrører i alt tre personer. For disse tre personer indgår enten en lang række biforhold i sagen eller biforhold af alvorlig karakter (eksempelvis groft hærværk).

Tabel 5. Gennemsnitlig strafflængde målt i dage for ubetingede afgørelser, 2011-2015

	Solosager					Sagskomplekser				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
§ 263, stk. 1, nr. 1									120	
§ 263, stk. 1, nr. 2										
§ 263, stk. 1, nr. 3										
§ 263, stk. 2				180				450		720
§ 263, stk. 3									30	
§ 263 a										
§ 264, stk. 1	43	10			20	71	92	97	100	86
§ 264 a										
§ 264 d	20						30	55	97	50
§ 267										
§ 268										

Bødestørrelse

8 af de 1.984 sager, der er afgjort med bøde, angår virksomheder eller organisationer. Bødestørrelsen i disse sager er i gennemsnit markant højere end i de resterende sager. 6 af disse 8 sager er solosager med en gennemsnitlig bødestørrelse på cirka 26.000 kr., mens 2 sager er sagskomplekser med en gennemsnitlig bødestørrelse på 45.000 kr.

Tabel 6 viser den gennemsnitlige bødestørrelse fordelt efter de inkluderede paragraffer i henholdsvis solosager og sagskomplekser. Her er kun medtaget de sager, der gælder enkeltpersoner.

Det ses af tabellen, at bødernes gennemsnitlige størrelse varierer fra cirka 1.100 kr. til knap 8.000 kr. Det skal bemærkes, at den gennemsnitlige bødestørrelse i sagskomplekserne er mere end dobbelt så stor som den gennemsnitlige bødestørrelse i solosagerne, nemlig cirka 3.200 kr. i forhold til cirka 1.300 kr.

Tabel 6. Den gennemsnitlige bødestørrelse i solosager og sagskomplekser fordelt efter kriminalitetens art (straffelovsbestemmelse).

	Solosager		Sagskomplekser	
	Gennemsnitlig bødestørrelse	Antal	Gennemsnitlig bødestørrelse	Antal
§ 263, stk. 1, nr. 1	2218	11	3033	3
§ 263, stk. 1, nr. 2	1167	3	3000	1
§ 263, stk. 1, nr. 3	1600	3		
§ 263, stk. 2	2232	25	3438	4
§ 263, stk. 3				
§ 263 a				
§ 264, stk. 1	1201	1413	3110	429
§ 264 a	2409	11	7857	7
§ 264 d	2466	47	3273	11
§ 267	4857	7		
§ 268	5000	1		